

STADSWANDELING MAASTRICHT

Ca. 4 km / Ca. 1,5 uur

De wandeling begint nadat u heeft genoten van een heerlijk kopje koffie met Limburgse vlaai bij Boulevard. Verlaat de zaak en loop naar rechts maar kijk eerst even naar links waar u een blik werpt op het monumentale **Centraal Station** van Maastricht. In de **Stationsstraat** treft u voornamelijk speciaalzaken aan maar ook hotels en restaurants. Vergeet niet om af en toe naar de gevels te kijken want de gebouwen in deze straat zijn stuk voor stuk juweeltjes.

Steek de **Wilhelminasingel** over met in het midden van het kruispunt een opvallende beeldenpartij het zogenaamde Maria-monument. De Stationsstraat loopt over in de **Wyckerbrugstraat**. Aan de rechterkant zit het VVV kantoor. Als u meer informatie over de stad wenst of als u een van de andere wandelingen wilt kopen voor uw volgend bezoek aan de stad dan bent u hier aan het juiste adres. Een blok verder ter hoogte van de **Rechtstraat** gaat u naar links. U volgt de bocht naar links en gaat bij de IJssalon naar rechts. Het gebouw aan uw linkerkant was in de tijd van Napoleon een ziekenhuis. U loopt nu in de richting van **Plein 1992**. In het jaar 1992 is hier het Verdrag van Maastricht getekend. Loop naar links en passeer het **Centre Céramique**. Dit gebouw heeft een multifunctionele functie. Niet alleen de stadsbibliotheek is hierin gevestigd maar ook het Stadsarchief en de stadshal. Als u tijd en zin heeft kunt u door het nieuwe stadsdeel Céramique lopen. In het Centre Céramique staat een maquette en is een informatiecentrum gehuisvest die u informatie geeft over dit bijzondere stadsdeel. Nadat u heeft genoten van de moderne architectuur loopt u via de langste overspannen voetgangersbrug van Nederland de **“Hoeg Brök”** naar de andere kant van de Maas. Voor u ziet u een deel van de oude stadswal. Aan het einde van de brug gaat u naar links en volgt het pad richting de oudste stadspoort van Nederland, de **Helpoort**.

In de poort treft u een kleine expositie over de geschiedenis van de vesting Maastricht aan. De poort had oorspronkelijk een valhek, waarvan de sponning in het booggewelf nog aanwezig is. Boven de poortdoorgang ziet u een uitbouw waar vroeger werpgaten in de bodem zaten; daardoor kon men dan de vijand van bovenaf belagen. Tegenover de Helpoort ligt het zogenaamde Pesthuis, een naam die het gebouw zelf niet verdient. Het is een oude watermolen die, zoals de muurankers aangeven, rond 1775 werd gebouwd en diende als papiermolen. Vlak bij deze molen stonden de barakken voor de pestlijders.

U loopt nu naar rechts langs de voormalige inrijpoort van de stadsmuur en u steekt het riviertje de **Jeker** over. Achter het bruggetje gaat u naar rechts. De toren die hier staat, is de Pater Vincktoren. Een deel van de tweede stadsmuur is hier bewaard gebleven, terwijl een gedeelte van de eerste omwalling de toren verbindt met de zojuist gepasseerde Helpoort.

Links naast de toren een volgend bouwwerk dat uw aandacht vraagt, het voormalige Faliezustersklooster. Wat nog van het klooster resteert, is een rij aardige, kleine woningen met hun roodwitte luiken, in 1647 opgetrokken in die typisch Maaslandse renaissance stijl. De Faliezusters leefden volgens de regel van de Franciscanen, die het grote, erachter liggende klooster bewoonden. Als u het parkje uitloopt ziet u rechts de nieuwbouw (1995) op het binnenterrein van het voormalig Franciscanenklooster, nu het Regionaal Historisch Centrum voor Limburg. Deze uitbreiding van Ir. R. van Roosmalen is een boeiend voorbeeld hoe oude en nieuwe architectuur met elkaar verbonden wordt.

U gaat rechtsaf de **Sint Pieterstraat** in. Meteen rechts in de gevel van het kloostercomplex ziet u de architectonische markering van de eerste stadsomwalling. U steekt hier de straat over en voordat u linksaf het Lang Grachtje inslaat, willen wij u nog wijzen op de iets verder gelegen gotische Franciscanenkerk uit de veertiende eeuw, gebouwd met mergelstenen blokken en met aan weerszijden een imposant stelsel van steunberen en luchtbogen. Deze kerk doet nu dienst als studiezaal van het historisch centrum. Daar tegenover staat de achttiende eeuwse Waalse kerk. Na de herovering van de stad in 1632 door Frederik Hendrik werden verschillende kerken voor de protestantse eredienst opgeëist; zo ook de Sint

Hilariuskapel voor de Waalse Gereformeerde Kerk. In 1732 werd deze kapel afgebroken en vervangen door het huidige kerkgebouw.

Het **Lang Grachtje** is de voortzetting van de eerste stadsmuur uit 1229. Op enkele plaatsen zijn nog brokstukken van de weergang en schietsleuven zichtbaar. In het voorjaar zorgen bloeiende seringen en diverse kruiden voor een speciale charme. U kent dit plekje misschien wel uit Thijssen's Verkade albums. Jac. P. Thijsse werd hier in de Sint Pieterstraat geboren en is een van de grondleggers van de natuurbescherming in ons land.

Vorbij huisnummer 12 rechtsaf door het Hilariusstraatje, waarvan zelfs menig Maastrichtenaar het bestaan onbekend is. Vervolgens linksaf door de Tafelstraat waar weer meerdere monumentale panden het aanzien waard zijn. Aan het einde van de Tafelstraat ziet u voor u de **Grote Looiersstraat**, een Lindelaan met statige huizen. Hier staat u op een van de mooiste plekjes van de stad. Hier, waar vijf straten bij elkaar komen stond vroeger de Looierspoort (stadspoort). Deze straat is evenals twee andere straten genoemd naar de leerlooiers, die hier hun ambacht uitoefenden. Een tak van het riviertje de Jeker liep door het midden van de Grote Looierstraat; in 1897 werd deze tak van de Jeker overkluisd. Het riviertje leverde het water om leer te bewerken. Aan het einde van deze straat bevindt zich het **Natuurhistorisch Museum**. In dit museum wordt een beeld gegeven van de natuur van Zuid Limburg. Tot de topstukken behoren de resten van enorme **Mosasauriërs** en reuzenschildpadden uit de mergellagen van de Sint-Pietersberg.

Van de **Tafelstraat** gaat u even rechtsaf, Achter de Molens en steekt u onmiddellijk de straat over. U passeert aan uw linkerkant een mooie gevelsteen van de vroegere Hertogsmolen met chronogram. U loopt rechtsaf het Klein Grachtje in, langs de voortzetting van de eerste omwalling. Via de Verwerhoek passeert u aan uw rechterhand het riviertje de Jeker. Aan het einde van dit straatje slaat u linksaf de **Lenculenstraat** in. Het gebouw aan uw linkerhand met de trapgevel, het huisnummer 33, werd in 1690 gebouwd als Protestants Weeshuis, nu de Toneelacademie Maastricht. U bevindt zich hier in de studentenwijk met de Universiteit Maastricht, de Jan van Eyck academie en het conservatorium. U slaat hier rechtsaf de Bouillonstraat in waar u iets verder aan uw rechterhand het voormalige Gouvernement (Provinciehuis) passeert. Dit gebouw werd tussen 1930 en 1935 gerealiseerd door rijksbouwmeester Ir. G.C. Bremer en versierd door Limburgse kunstenaars. Tegenwoordig de Faculteit Rechten van de Universiteit. Het huidige Gouvernement ligt aan de andere kant van de Maas aan het einde van het stadsdeel Céramique waar u eerder bent geweest.

U steekt hier de **Bouillonstraat** over en loopt de helling op naar Sint Servaasklooster. Aan uw rechterkant staat het uit Naamse steen opgetrokken wachthuis van het voormalige Gouvernement uit 1770, met aan weerszijden van de deur op de pilasters zegetekens als decoratie aangebracht. De portieken, waar vroeger ruiters op wacht stonden, zijn nu van vensters voorzien. U loopt verder de helling op en u passeert enkele zeer fraaie achttiende eeuwse kanunnikenhuizen, voormalig bezit van het kapittel van Sint-Servaas.

U komt op het hoger gelegen **Henric van Veldekeplein** waar u Nederlands eerste dichter Henric van Veldeke in het midden van het plantsoen ziet zitten. Het bronzen beeld werd vervaardigd door Charles Vos (1934). Van Veldeke is vooral bekend door zijn rond 1160 geschreven Sint-Servaaslegende. Het gebouw aan uw rechterkant van dit pleintje achter het hekwerk is het voormalig stadspaleis van de hoogproost van het Sint-Servaas kapittel, na 1750 gebouwd. Dit pand heeft de indeling van een hoofdgebouw met twee zijvleugels aan weerszijden van een voorhof, geornamenteerd in Lodewijk XV-stijl. U heeft op het pleintje een riant uitzicht op de **Sint-Janskerk** met zijn, circa 70 meter hoge, rood geschilderde toren. Deze gotische kerk dateert grotendeels uit de veertiende eeuw, oorspronkelijk gebouwd als doop- en parochiekerk van het kapittel van de Sint-Servaas, de tegenovergelegen kerk aan dit pleintje. Sedert 1633 is de Sint-Janskerk eigendom van de Nederlands Hervormde Kerk en sedert 1987 in gebruik bij de Protestantse Gemeente St. Jan.

Indien de kerk geopend is moet u beslist een bezoek brengen. Te zien zijn onder andere muurschilderingen, gebeeldhouwde kraagstenen en grafstenen. De toren, die een prachtig uitzicht biedt over Maastricht is te beklimmen.

De **Sint-Servaasbasiliek** aan uw linkerzijde, zou rond het jaar 530 al als kleine grafkerk bestaan hebben. Zeker is dat met de bouw van deze omvangrijke kerk omstreeks 950 werd begonnen, waarna tot de vijftiende eeuw regelmatig uitbreidingen plaatsvonden. Het is overigens de enige kerk in Nederland, gebouwd boven het graf van een heilige; Sint-Servaas, de eerste bisschop van Maastricht en de patroonheilige van de stad. De kerk werd daardoor ook een vooraanstaand pelgrimsoord. Het zware westwerk (1200), biedt evenals de Onze-Lieve-Vrouwebasiliek een vestingachtige aanblik. De zware steunberen verbonden, over de straat heen, de kerk met de verdwenen proosdij. Uit de dertiende eeuw stamt het voor Nederland unieke rijk gedecoreerd portaal, onder aan de trappen. Het zogenaamde Bergportaal met voorstellingen en personen uit het Oude en Nieuwe Testament. De ingang van kerk en schatkamer, met een belangrijke verzameling voorwerpen van kerkelijke kunst, vindt u aan het Keizer Karelplein (Sint Servaasklooster uitlopen).

Het grote plein **Vrijthof** bereikt u, wanneer u onder aan de trappen vervolgens het straatje tussen de kerken uitloopt. Het plein iets schuin overstekend ziet u aan uw linkerhand naast het oostkoor van de Sint-Servaasbasiliek de voormalige **Hoofdwacht**, in Naamse steen opgetrokken en met ingebouwde galerij uit de achttiende eeuw. Hier werden de sleutels van alle stadspoorten 's nachts bewaard. Aan uw rechterhand ziet u op huisnummer 18 een in rood geschilderd voormalig kapittelhuis: het **Spaans of Brabants Gouvernement**, hof van de hertogen van Brabant. Ook keizer Karel V en Philips II hebben bij hun bezoek aan de stad hier hun intrek genomen. Het gebouw dateert uit de zestiende eeuw en is als museum ingericht. In het museum bevinden zich stijkamers met een overwegend zeventiende en achttiende eeuwse inrichting bestaande uit meubels, schilderijen, zilver, glas en porselein. Aan de terrassenzijde op huisnummer 15 het pand "In den Ouden Vogelstruys" met prachtige gevelsteen en op huisnummer 8 het pand Momus, ooit gebouwd als carnavalstempel van Maastricht (1883).

Via deze terrassenzijde verlaat u het Vrijthof en loopt u rechtsaf de **Grote Staat** in. Meteen het eerste straatje links, de Dominicanerkerkstraat, ziet u de **Dominicanerkerk**. De kerk van de Dominicanen werd in het laatste kwart van de dertiende eeuw gebouwd en geheel van mergel opgetrokken op een basement van kolenzandsteen. Van grote kunsthistorische betekenis is de muurschildering uit 1337 in de noordelijke zijbeuk binnen aangebracht. De kerk werd in 2006 geheel gerestaureerd en heringericht als boekhandel. U kunt in winkelcentrum Entre-Deux lekker shoppen of u vervolgt uw weg door de Grote Staat, de hoofdwinkelstraat en bereikt zo het Dinghuis in de Kleine Staat waar de hoofdvestiging van de VVV is gevestigd. Loop naar rechts en ter hoogte van De Bijenkorf gaat u naar links. U steekt de Maas over via de **Sint Servaasbrug**. Deze brug was tot in de negentiende eeuw de meest noordelijke vaste oeververbinding over de Maas en vormde een van de redenen waarom Maastricht voor machthebbers zo'n begeerd bezit was. U vervolgt uw weg rechtdoor richting Centraal Station. Wij ontvangen u in Boulevard met een glas Wieckse Witte of Wieckse Rosé.

Wij hopen dat u een fijne dag hebt gehad en graag tot ziens in **Boulevard!**